

**Metodické usmernenie
Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 5. februára 2007 č. 1/2007**

k systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu bánk

Účel metodického usmernenia

Cieľom tohto metodického usmernenia je podrobnejšie popísať požiadavky na banky vyplývajúce z § 27 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 644/2006 Z. z. v súvislosti so zavádzaním systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu (ďalej len „ICAAP“), ako aj oboznámiť banky s informáciami, ktoré súvisia s požiadavkami Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska (ďalej len „dohľad“) pre posúdenie systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu.

Toto metodické usmernenie je zaradené do kategórie „**Proces riadenia rizík**“.

Obsah metodického usmernenia

- A: Systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu z pohľadu existujúcej právnej úpravy.
- B: Všeobecné požiadavky na systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu.
 - 1. Úlohy a zodpovednosť banky podľa druhého piliera Novej bazilejskej dohody o kapitáli (ďalej len "druhý pilier"),
 - 2. Úlohy a zodpovednosť dohľadu podľa druhého piliera,
 - 3. Zásada proporcionality,
 - 4. Organizácia a riadenie banky (Internal Governance),
 - 5. Riadenie a plánovanie vnútorného kapitálu.
- C: Zásady pre vytvorenie a používanie systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu,
 - 1. ICAAP ako súčasť procesu riadenia,
 - 2. Zavedenie ICAAP,
 - 3. Riadenie a plánovanie vnútorného kapitálu,
 - 4. Určovanie primeranej výšky vnútorného kapitálu,
 - 5. Identifikácia rizík,
 - 6. Meranie rizík,
 - 7. Zhodnotenie potreby vnútorného kapitálu.
- D: Proces posúdenia ICAAP dohľadom.

A: Systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu z pohľadu existujúcej právnej úpravy

- 1. V nadväznosti na požiadavku smernice EP a Rady 2006/48/ES, aby členské štáty Európskej únie prevzali s účinnosťou od 1. januára 2007 do svojich právnych predpisov rámec regulácie, ktorý v prevažnej miere obsahovo korešponduje s Novou bazilejskou

dohodou o kapitáli, Národná rada Slovenskej republiky v decembri 2006 schválila zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o bankách") a ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 19. decembra 2006 ako zákon č. 644/2006 Z. z.

2. Povinnosť banky zabezpečiť, vnútorným predpisom ustanoviť a udržiavať systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu vyplýva od 1. januára 2007 zo znenia § 27 ods. 3 a v spojitosti s § 27 ods. 2 a s § 23 ods. 6 písm. d) a e) zákona o bankách. S cieľom dosiahnuť efektívnosť ustanovení zákona o bankách o ICAAP je, ako vyplýva zo spomenutých ustanovení zákona o bankách, ICAAP nedeliteľnou súčasťou systému riadenia rizík banky, a to do všetkých možných dôsledkov vyplývajúcich pre banku v oblasti riadenia rizík banky podľa zákona o bankách.
3. Súčasťou prevzatia príslušných ustanovení uvedenej smernice týkajúcich sa ICAAP je následná úprava opatrenia Národnej banky Slovenska č. 12/2004 o rizikách a systéme riadenia rizík, ako vyplýva z novelizujúceho opatrenia Národnej banky Slovenska č. 15/2006 s účinnosťou od 15. januára 2007. Týmto opatrením rovnako ako v zákone o bankách boli upravené ustanovenia takým spôsobom, aby systém riadenia rizík obsahoval aj ICAAP (viď predovšetkým nové znenie § 4 daného opatrenia).
4. Na ICAAP sa podľa uvedenej smernice taktiež vzťahuje prechodné obdobie do konca roka 2007, pričom za splnenia niektorých podmienok banka nie je do konca roka 2007 povinná preukázať zriadenie, ustanovenie vo svojich vnútorných predpisoch a udržiavanie ICAAP. Táto výnimka je ustanovená v § 122f ods. 9 v nadväznosti na § 122f ods. 3 zákona o bankách. V prípade splnenia požiadaviek ustanovených zákonom a ak banka sa rozhodne uvedenú výnimku uplatniť, automaticky sa vzťahuje aj na súvisiace ustanovenia opatrenia Národnej banky Slovenska č. 12/2004.

B. Všeobecné požiadavky pre systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu.

5. Nový rámec regulácie kapitálovej primeranosti sa podľa Novej bazilejskej dohody o kapitáli z roku 2004 skladá z troch častí, tzv. pilierov. Prvý pilier upravuje minimálne kapitálové požiadavky na pokrytie kreditného rizika, trhového rizika a operačného rizika. Druhý pilier je zameraný na preverenie a monitorovanie kapitálovej primeranosti orgánmi dohľadu. Tretí pilier rieši problematiku trhovej disciplíny a zverejňovanie informácií o banke tak, aby bolo možné porovnávať kapitálovú primeranosť medzi jednotlivými inštitúciami.
6. Požiadavky vyplývajúce z prvého a tretieho piliera sú podrobnejšie rozpracované v legislatívnom rámci tvorenom zákonom č. 644/2006 Z. z. a naň nadväzujúcimi opatreniami Národnej banky Slovenska.
7. Druhý pilier je zameraný na proces výkonu dohľadu, ktorého súčasťou je aj proces ohodnocovania primeranosti vnútorného kapitálu bankou v rámci ICAAP. Uvedená povinnosť je upravená v § 27, odsek 3 novely zákona o bankách. Cieľom druhého piliera je zabezpečiť, aby banky uplatňovali správny proces riadenia rizík, pričom zavádza nový pohľad na vyhodnocovanie dostatočnosti kapitálu banky. Banka je povinná priebežne hodnotiť a udržiavať vnútorný kapitál, ktorý považuje za primeraný na krytie rizík, voči ktorým je alebo by mohla byť vystavená. Základným cieľom procesov v druhom pilieri je zlepšiť spojenie medzi rizikovým profilom banky, systémom riadenia banky, zmierňovania rizika banky a jej kapitálom.
8. Požiadavky druhého piliera podrobne rozpracoval Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (ďalej len „CEBS“) v usmernení Aplikácia procesu posúdenia dohľadom v rámci

druhého piliera (Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2, CP03)¹, ktorý má charakter odporúčania pre jednotlivé krajiny Európskej únie. Tento dokument vedie k zblížovaniu praktických postupov a metód dohľadu, a jeho zámerom je zmenšenie priestoru pre možnú konkurenciu dohľadov, resp. pre negatívne vplyvy vyplývajúce z odlišných postupov a metód dohľadov v jednotlivých štátoch na celkovú konkurencieschopnosť subjektov jednotného európskeho trhu finančných produktov a služieb. Prístup dohľadu bude v súlade s odporúčaniami uvedenými v tomto usmernení.

B.1. Úlohy a zodpovednosť banky podľa druhého piliera

9. Manažment banky je zodpovedný za zavedenie správneho procesu riadenia rizík, ktorý zabezpečuje detailnú a presnú identifikáciu rizík, ktorým je banka vystavená a zhodnotenie a určenie výšky vnútorného kapitálu na krytie týchto rizík. Proces ohodnocovania primeranosti vnútorného kapitálu je proces vyvinutý a riadený bankou a bude teda jedinečný pre konkrétnu banku.

B.2. Úlohy a zodpovednosť dohľadu podľa druhého piliera

10. Dohľad je zodpovedný za posúdenie, či má banka dostatok vnútorného kapitálu na pokrytie všetkých materiálnych rizík, ktorým je vystavená. Dohľad sa pritom zameria na to, či banka identifikovala všetky riziká, ktorým je vystavená, ako banka tieto riziká riadi a či zohľadňuje vzťahy medzi jednotlivými rizikami, ako aj na zhodnotenie systému riadenia banky. Dohľad je zodpovedný za overenie primeranosti procesu určenia výšky vnútorného kapitálu banky.

B.3. Zásada proporcionality

11. Požiadavky druhého piliera na banky ako aj na dohľad zohľadňujú zásadu proporcionality, teda prihliada sa na rozdiely vo veľkosti bánk a povahe, rozsahu a zložitosti činností jednotlivých bánk. Pre banky táto zásada znamená že očakávania dohľadu pre ICAAP jednotlivých bánk budú zohľadňovať uvedené rozdiely.

B.4. Interná organizácia a riadenie banky (Internal Governance)

12. Širší rámec ICAAP-u banky predstavuje interná organizácia a riadenie banky (Internal Governance). Za stanovenie obchodnej stratégie a cieľov, organizačného usporiadania a systému vnútornej kontroly banky má zodpovednosť vrcholový riadiaci a vrcholový dozorný orgán banky (ďalej len „manažment banky“). Interná organizácia a riadenie banky zahŕňa najmä stanovenie obchodných cieľov a „rizikového apetítu“ banky, organizačnej štruktúry, rozdelenie zodpovedností a kompetencií, zavedenie vhodných informačných tokov a systému vnútornej kontroly.

13. Požiadavky na organizáciu a riadenie banky a požiadavky na systém riadenia rizík sú upravené najmä zákonom o bankách (najmä § 23 až § 27) a opatreniami NBS, najmä Opatrením NBS č. 12/2004 o rizikách a systéme riadenia rizík. Banky, ktorých systém organizácie a riadenia, ako aj systém riadenia rizík sú v súlade s uvedenými právnymi predpismi, by mali mať vytvorené predpoklady pre účinný systém riadenia rizík.

¹ www.c-eps.org

C. Hlavné zásady pre vytvorenie a používanie ICAAP

14. ICAAP by mal byť procesom, ktorým manažment banky zabezpečuje používanie spoľahlivého systému riadenia rizík, vývoj tohto systému a udržiavanie primeranej výšky vnútorného kapitálu z ohľadom na rizikový profil banky. Za definovanie a vývoj svojho procesu ICAAP je zodpovedná banka. ICAAP banky musí byť komplexný, primeraný rozsahu a zložitosti činností banky tak, aby pokrýval všetky riziká, ktorým banka je alebo môže byť vystavená, ako aj rizikové faktory prostredia v ktorom podniká. Pri posudzovaní potreby vnútorného kapitálu by mala banka vziať do úvahy aj vplyv ekonomických cyklov a citlivosť na ostatné externé faktory.
15. CEBS formuloval desať hlavných zásad pre proces ICAAP:
 1. Každá banka musí mať proces na určenie primeranosti vnútorného kapitálu zodpovedajúci jej rizikovému profilu (ICAAP).
 2. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu je zodpovednosťou banky.
 3. Podoba procesu určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mala byť úplne špecifikovaná, kapitálová politika banky by mala byť úplne dokumentovaná a manažment banky (vrcholový riadiaci a vrcholový dozorný orgán) by mal vziať na seba zodpovednosť za proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu.
 4. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal tvoriť integrovanú súčasť procesu riadenia a kultúry rozhodovania v banke.
 5. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal byť pravidelne prehodnocovaný.
 6. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal byť rizikovo orientovaný.
 7. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal byť komplexný.
 8. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal byť vytvorený s výhľadom do budúcnosti.
 9. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal byť založený na primeraných procesoch merania a odhadu.
 10. Proces určenia primeranosti vnútorného kapitálu by mal vytvoriť primeraný výstup.

Očakávania dohľadu pre ICAAP banky vychádzajú z uvedených zásad a bližšie sú popísané v ďalšej časti usmernenia.

C.1. ICAAP ako súčasť procesu riadenia

16. Zavedenie procesu ICAAP je v zmysle § 27 zákona o bankách povinnosťou každej banky. Banka by si mala stanoviť cieľové hodnoty vnútorného kapitálu zodpovedajúce jej rizikovému profilu a prostrediu v ktorom podniká. Pri zavedení ICAAP by mala banka nadviazať na používané procesy a systémy riadenia, ktorých vhodnosť je ale potrebné prehodnotiť vzhľadom na požiadavky na proces ICAAP. Dohľad neočakáva od bánk, aby nahradili svoje tradičné postupy riadenia, ktoré plnia potreby banky, na druhej strane však bankám odporúča, aby posúdili, či sú zavedené postupy riadenia primerané a dostatočné aj pre proces ICAAP. Proces ICAAP by mal byť integrovanou súčasťou kultúry banky, celkového procesu riadenia rizík a každodenných obchodných, organizačných a rozhodovacích procesov banky.

C.2. Zavedenie ICAAP

17. Za zavedenie a podobu procesu ICAAP je zodpovedný manažment banky, a to spoločne vrcholový riadiaci a vrcholový dozorný orgán. Vrcholový dozorný orgán by mal schváliť koncepciu ICAAP banky, vrcholový riadiaci orgán zodpovedá za rozpracovanie koncepcie do detailnejšej podoby a jej zavedenie do jednotlivých organizačných zložiek banky. Prehodnocovanie a zmeny v procese ICAAP by mali byť odsúhlasené manažmentom banky.
18. Proces zavedenia, používania a prehodnocovania ICAAP by mal byť formálne zdokumentovaný, najmä použité metódy, predpoklady a postupy, zvolená výška vnútorného kapitálu, spôsob udržiavania primeranej výšky vnútorného kapitálu. Spôsob vykonávania tohto procesu ako aj rozhodnutia, ktoré k nemu viedli, by sa mali uviesť v záznamoch z rokovaní manažmentu banky a mali by byť súčasťou strategických dokumentov banky (stratégia riadenia rizík, obchodný a finančný plán) a vo vnútorných predpisoch banky.
19. Uvedené procesy sú úzko spojené so všeobecnejšími otázkami organizácie a riadenia banky (Corporate Governance). Zákonné a regulátorne požiadavky a odporúčané „best practices“ pre oblasť internej organizácie a riadenia sú obsiahnuté vo viacerých právnych predpisoch a iných dokumentoch.²

C.3. Riadenie a plánovanie kapitálu

20. V zmysle § 27 zákona o bankách bude systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu zahŕňať vypracovanie stratégie pre riadenie objemu vnútorného kapitálu. Banka môže túto stratégiu začleniť ako súčasť stratégie riadenia rizík³, ktorá má obsahovať určenie objemu vnútorného kapitálu vyčleneného na krytie rizika a zásady pre určenie primeranej výšky vnútorného kapitálu.
21. Objem vnútorného kapitálu a jeho zloženie by mali byť určené a prehodnocované v súlade so strategickými cieľmi a obchodným plánom banky. Stratégia riadenia rizík by v tejto časti mala obsahovať najmä dlhodobé ciele banky v oblasti potreby kapitálu, ktoré zohľadňujú riziká, ktorým je alebo môže byť banka vystavená, obchodné zámery a plánovaný zisk banky, ako aj relevantné externé faktory, ako napríklad očakávania trhu, postavenie banky na trhu a externý rating, ktorý chce banka dosiahnuť. Zmena orientácie banky na iný trhový segment môže znamenať zmenu jej rizikového profilu a tým aj inú požiadavku na úroveň kapitálu.

C.4. Určovanie primeranej výšky vnútorného kapitálu

22. Zásady šesť až desať tvoria jadro požiadaviek na proces ICAAP a týkajú sa najmä procesu prevodu kvantitatívnych údajov o miere rizika do požiadaviek na vnútorný kapitál. V tomto procese je možné rozlíšiť nasledovné kroky:
 - identifikácia všetkých významných rizík, ktorým je alebo môže byť banka vystavená
 - primerané meranie rizík
 - zhodnotenie potreby vnútorného kapitálu

² Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 23-25, 34, 37; Obchodný zákonník; Zlepšenie riadenia a správy spoločnosti (corporate governance) pre bankové organizácie, Bazilej, september 1999; Zjednotený kódex správy a riadenia spoločností, ÚFT a Ineko, máj 2002; Princípy riadenia a správy spoločnosti (corporate governance), OECD, 1999 a 2004.

³ Opatrenie NBS č. 12/2004, § 6 ods. 1 písm. e).

C.5. Identifikácia rizík

23. Na začiatku procesu ICAAP by mala banka identifikovať všetky významné riziká, ktorým je alebo môže byť vystavená v súvislosti so svojou činnosťou.
24. Klasifikácia rizík používaná bankou by mala zodpovedať veľkosti, povahe, rozsahu a zložitosti činností banky a mala by sa konzistentne používať vo všetkých obchodoch, činnostiach, procesoch a systémoch banky. Banka by mala byť schopná identifikovať riziká a zahrnúť ich do ICAAP minimálne podľa tejto klasifikácie rizík:
- riziká prvého piliera (kreditné, trhové a operačné) vrátane hlavných rozdielov v prístupe výpočtu kapitálových požiadaviek podľa prvého piliera a zaobchádzanie s týmito rizikami v procese ICAAP
 - riziká, ktoré nie sú úplne pokryté v prvom pilieri (najmä reziduálne riziko a riziká sekuritizácie, podhodnotenie kreditného rizika pri použití štandardizovaného prístupu, podhodnotenie operačného rizika pri použití prístupu založeného na základnom indikátore a štandardizovaného prístupu)
 - riziká druhého piliera, všetky materiálne riziká ktorým môže byť banka vystavená, najmä úrokové riziko bankovej knihy, riziko koncentrácie, riziko likvidity, reputačné riziko a strategické riziko
 - riziká vyplývajúce z externých faktorov, najmä z ekonomického a obchodného prostredia, ktoré neboli zahrnuté v predchádzajúcich kategóriách
25. Táto klasifikácia však nemá byť chápaná ako vyčerpávajúca a každá banka by mala sama zvážiť svoju klasifikáciu rizík pre proces ICAAP. Uvedená minimálna klasifikácia rizík by však mohla banke pomôcť pri príprave procesu ICAAP a bude zároveň používaná dohľadom pre posúdenie procesu ICAAP.
26. Identifikácia všetkých rizík, ktorým je banka vystavená, a určenie ich významnosti je založené na komplexnom posúdení existujúcich a potenciálnych rizikových vlastností jednotlivých obchodov, produktov, činností, procesov a systémov banky, a to na úrovni jednotlivých produktov aj na úrovni portfólií. Ďalšími zložkami identifikácie rizík je posúdenie finančného stavu banky a posúdenie externého prostredia, v ktorom banka vykonáva svoje činnosti. Súčasťou ICAAP je aj identifikácia rizikových faktorov vyplývajúcich z nových druhov obchodov a činností.

C.6. Meranie rizík

27. Meranie rizika predstavuje proces vyčíslenia možnej straty vyplývajúcej z obchodov, činností, procesov a systémov banky. Banky môžu používať rôzne prístupy pre vyčíslenia možnej straty, výber metódy by však mal zodpovedať rozsahu a zložitosti činností banky. Nie všetky riziká a korelácie medzi nimi je možné merať jednoduchým spôsobom, vyčíslenie miery rizika bude teda kombináciou presných výpočtov a odhadov.
28. Súčasťou merania rizika je stresové testovanie a analýzy citlivosti, ktoré sú potrebné na posúdenie možného negatívneho vplyvu rôznych ekonomických alebo externých udalostí na mieru podstupovaného rizika.
29. Banky s menším rozsahom činnosti môžu používať jednoduchšie spôsoby identifikácie a merania rizík. Takéto banky by však mali zohľadniť, že výška rizika, ktorému sú vystavené, nemusí byť vysoká z dôvodu rozsahu a zložitosti vykonávaných činností, ale môže byť vysoká napríklad z dôvodu celkového objemu ich obchodov s malým počtom klientov, napr. riziko straty významného klienta alebo zlyhania významného klienta.

C.7. Zhodnotenie potreby vnútorného kapitálu

30. Po identifikovaní všetkých rizík a vyčíslení miery rizika z nich vyplývajúcich by mala banka zhodnotiť spôsob krytia identifikovaných rizík. Každé identifikované materiálne riziko by malo byť pokryté vhodným spôsobom, pričom krytie rizika nemusí byť vo všetkých prípadoch vnútorným kapitálom. Kapitál je určený najmä na krytie neočakávaných strát, očakávané straty by mali byť pokryté opravnými položkami a rezervami.
31. Banka by mala priradovať vnútorný kapitál jednotlivým činnostiam, procesom a systémom tak aby pokrývali riziká z nich vyplývajúce, resp. rozsah činností a kvalita procesov a systémov by mali odrážať objem priradeného vnútorného kapitálu. Banka by mala byť schopná formulovať a určiť súčasný aj budúci objem vnútorného kapitálu potrebného na krytie vyčíslenej úrovne rizika vrátane zohľadnenia výsledkov stresového testovania.
32. Okrem takto určeného objemu vnútorného kapitálu je vhodné určiť aj ďalší objem kapitálu potrebného na krytie neurčitosti vyplývajúcej z výpočtu, to znamená určitý kapitálový vankúš na krytie rizika používaného modelu výpočtu ICAAP.
33. Po zohľadnení všetkých materiálnych rizík, spôsobe krytia o ostatných vyššie spomenutých faktorov by banka mala vyčísliť celkovú potrebu vnútorného kapitálu, a to vo forme hodnoty vnútorného kapitálu, prípadne ukazovateľa primeranosti vnútorného kapitálu. Objem vnútorného kapitálu banky by mal byť funkciou rizikového profilu banky a mal by byť v súlade s dlhodobými cieľmi banky v oblasti bankou akceptovateľnej miery rizika a prostredím v ktorom banka vykonáva svoje činnosti.

D. Proces posúdenia ICAAP dohľadom

34. Súčasťou procesu hodnotenia dohľadom je aj posúdenie systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu banky (ICAAP). Dohľad je zodpovedný za posúdenie, či má banka dostatok vnútorného kapitálu na pokrytie všetkých materiálnych rizík, ktorým je vystavená. Dohľad sa pritom zameria na to, či banka identifikovala všetky riziká, ktorým je vystavená, ako banka tieto riziká riadi a či zohľadňuje vzťahy medzi jednotlivými rizikami, ako aj na zhodnotenie systému riadenia banky.
35. Banka musí byť schopná v procese hodnotenia ICAAP dohľadom vysvetliť primeranosť cieľového objemu vnútorného kapitálu a systému jeho priradovania činnostiam, procesom a systémom. Pri posúdení systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu banky bude dohľad zohľadňovať zásadu proporcionality, teda prihliadať na rozdiely vo veľkosti, povahe, rozsahu a zložitosti činností jednotlivých bánk. Banka však musí byť schopná komplexne zhodnotiť všetky riziká ktorým je alebo môže byť vystavená a priradiť k nim primeraný objem vnútorného kapitálu.
36. Pre účely posúdenia systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu zaraduje dohľad banky do dvoch základných skupín. Prvou skupinou sú veľké banky, druhou skupinou sú stavebné sporiteľne, stredné a malé banky. Od prvej skupiny bánk dohľad očakáva komplexnejšie metódy ohodnocovania primeranosti vnútorného kapitálu. Pre druhú skupinu bude pre výpočet potreby vnútorného kapitálu postačujúce použiť metódy prvého piliera a pridať k nim výpočet a odhady rizík, ktoré nie sú pokryté v prvom pilieri.
37. Výber metód pre hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu súvisí tiež s výberom metód, ktoré banka bude používať pre výpočet kapitálových požiadaviek pre kreditné, trhové a operačné riziko v prvom pilieri. Súčasťou kvalitatívnych požiadaviek pre schválenie pokročilých prístupov pre prvý pilier je preukázanie spôsobu, akým banka pokročilý prístup používa interne pre ICAAP. Od bánk používajúcich pokročilé metódy

- merania rizika v prvom pilieri sa teda očakáva aj použitie týchto metód pri hodnotení potreby vnútorného kapitálu. Pre banky používajúce pokročilé prístupy merania rizika v prvom pilieri bude dohľad očakávať ich primerané použitie pre ICAAP.
38. Frekvencia posudzovania systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu banky bude závisieť od vývoja rizikového profilu, zmenách v stratégii a produktoch banky a systémovej významnosti banky. Posúdenie systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu bude spravidla súčasťou dohľadu na mieste. Postupnosť krokov pre posúdenie ICAAP bude zahŕňať vyžiadanie dokumentov, stretnutia so zástupcami hodnotenej banky, vyhodnotenie dokumentov a informácií zo stretnutí, ako aj využitie ostatných informácií získaných pri výkone dohľadu.
39. Každá riadiaca úroveň v banke má svoje povinnosti a zodpovednosti vyplývajúce zo zákonov, iných právnych predpisov a vnútorných predpisov a dokumentov banky. Rozdelenie zodpovedností bude zohľadnené aj pri hodnotení ICAAP banky dohľadom. Dialóg so zástupcami banky bude členený minimálne na dve základné časti, a to
- stretnutie so zástupcami štatutárneho orgánu
 - stretnutie so zamestnancami zodpovednými za proces ICAAP
40. Predmetom stretnutia so zástupcami štatutárneho orgánu budú najmä otázky súvisiace s celkovou stratégiou banky, plánovaním potreby kapitálu, spôsobom získania potrebného kapitálu, stratégiou riadenia rizík, „rizikovou apetítou“ a rizikovým profile banky. Predmetom stretnutia so zamestnancami zodpovednými za ICAAP budú detailnejšie otázky týkajúce sa identifikácie, merania, sledovania a zmiernovania rizík, a metódach kalkulácie výslednej potreby vnútorného kapitálu.
41. Po vyhodnotení všetkých informácií z predložených materiálov, stretnutí so zástupcami banky a ostatných informácií z výkonu dohľadu bude nasledovať záverečné stretnutie so zástupcami banky, kde budú informovaný o výslednom hodnotení procesu ICAAP dohľadom.

Postupnosť krokov pre hodnotenie ICAAP je zobrazená v nasledujúcej schéme.

37. Pre efektívne posúdenie procesu ICAAP je v prílohe (Príloha 1) uvedený návrh zoznamu informácií a dokumentov, ktoré bude dohľad žiadať od banky pre posúdenie procesu ICAAP.

Martin Barto v. r.
viceguvernér

Príloha 1**Zoznam informácií a dokumentov pre posúdenie procesu hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu****1. Všeobecné informácie**

- Názov banky.
- Organizačná jednotka banky zodpovedná za systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu a kontaktné osoby pre komunikáciu s dohľadom pre posúdenie tohto systému (adresa, telefón, e-mail).
- Dátum ku ktorému banka predkladá posledné hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu a frekvencia procesu hodnotenia v banke.
- Popis udalostí, ktoré majú alebo by mohli mať významný vplyv na predkladané hodnotenie a ku ktorým došlo v období medzi dátumom ku ktorému banka vypracovala posledné hodnotenie a dátumom poskytnutia hodnotenia dohľadu.

2. Stratégia banky

- Stratégia banky pre riadenie objemu vnútorného kapitálu. (§ 27 zákona o bankách).
- Popis súčasnej finančnej situácie banky, očakávaný vývoj ekonomických podmienok, obchodné zámery banky („rizikový apetít“).
- Plán zabezpečenia dostatočnej výšky vnútorného kapitálu (plán riadenia kapitálu) s ohľadom na zámery banky a očakávaný vývoj.

3. Organizácia a riadenie banky

- Popis zodpovedností jednotlivých organizačných útvarov banky a výborov banky v procese vývoja, schvaľovania a používania systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu.
- Popis úlohy a činností dozornej rady, predstavenstva a vedúcich zamestnancov pri formovaní, schvaľovaní a prehodnocovaní systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu.

3. Významné riziká a systém ich riadenia

- Definície všetkých rizík, ktorým je banka vystavená a ktoré identifikovala ako významné.
- Metódy a postup, akým banka vyhodnocuje významnosť rizík, ako aj postupy pre identifikáciu, meranie (odhad) veľkosti rizík, sledovanie a zmierňovanie významných rizík (ak nie sú súčasťou vnútorných predpisov v zmysle bodu b).
- Vnútorné predpisy banky pre riadenie významných rizík (v zmysle požiadaviek Opatrenia NBS č. 12/2004, pričom významnými rizikami môžu byť pre banku aj iné riziká, ako sú definované v tomto predpise).

4. Používaná metóda pre určovanie primeranosti vnútorného kapitálu a jej vývoj

- Postupy banky pre určovanie výšky vnútorného kapitálu.
- Popis používanej metódy (metód) pre určovanie primeranosti vnútorného kapitálu (priradovanie vnútorného kapitálu rizikám).
- Dokumentácia banky k vývoju a schváleniu používanej metódy pre určovanie primeranosti vnútorného kapitálu.

- Zoznam typov/druhov dokumentov (správ), ktoré vytvára banka v procese hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu, najmä správ predkladaných predstavenstvu a vedúcim zamestnancom banky (názov správy, kto správu vypracúva, komu je správa určená a frekvencia správy).

5. Zhodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu

- Zložky vnútorného kapitálu banky a jeho výška k dátumu predkladaného hodnotenia.
- Informácia o hodnote všetkých kvantifikovateľných rizík, ktorým je banka vystavená a ktoré identifikovala ako významné a informácia o spôsobe ich krytia.
- Pre materiálne riziká kryté vnútorným kapitálom informácia o objeme vnútorného kapitálu priradeného hodnote príslušného rizika a jednotlivým organizačným útvarom. Banka doloží porovnanie v primeranej štruktúre (druh rizika, hodnota rizika, organizačná jednotka banky, objem vnútorného kapitálu) so zohľadnením a vysvetlením použitej agregácie jednotlivých rizík.
- Porovnanie objemu vnútorného kapitálu a regulátorného kapitálu, vysvetlenie rozdielov ak sa objem vnútorného kapitálu významne líši od regulátorného.
- Popis použitia IRB modelu v procese posúdenia primeranosti vnútorného kapitálu (pre banky, ktoré majú schválený IRB model).